

REGULAMIN
działalności Ośrodków Historii Turystyki Górskiej PTTK

I. Cele i zadania Ośrodków Historii Turystyki Górskiej KTG ZG PTTK

§1

Ośrodki Historii Turystyki Górskiej KTG ZG PTTK (zwane dalej Ośrodkami) są stałymi, specjalistycznymi terenowymi jednostkami zajmującymi się historią turystyki górskiej na obszarze polskich gór. Ośrodki tworzone są w ramach Polskiego Towarzystwa Turystyczno-Krajoznawczego i zarządzane są przez prawne jednostki organizacyjne PTTK na podstawie uchwał podejmowanych przez Prezydium ZG PTTK na wniosek Komisji Turystyki Górskiej PTTK. Zasady powoływania i funkcjonowania Ośrodków określa uchwała Prezydium ZG PTTK nr ... z dnia Działalność merytoryczną koordynuje Komisja Turystyki Górskiej Zarządu Głównego PTTK.

§2

1. Ośrodek jest strukturą organizacyjną, działającą w sferze działalności programowej PTTK. Głównym celem funkcjonowania Ośrodka jest gromadzenie i trwała ochrona dóbr naturalnego i kulturalnego dziedzictwa turystyki i krajoznawstwa o charakterze materialnym oraz niematerialnym na terenie gór Polski, informowanie o wartościach i treściach gromadzonych zbiorów, upowszechnianie podstawowych wartości historii i kultury górskiej, kształtowanie wrażliwości poznawczej i estetycznej oraz udostępnianie zgromadzonych zbiorów. W Ośrodku prowadzone są badania historii i tradycji poszczególnych rejonów górskich stanowiących wartość historyczną bądź artystyczną oraz biografii ludzi z nimi związanych.
2. Prowadzenie na terenie Ośrodka działalności odpłatnej pożytku publicznego wymaga zgody właściciela nieruchomości, na której jest sytuowany.
3. Ośrodek ma za zadanie reprezentować całokształt historii i kultury górskiej regionu, w którym powstał. Realizacja wyznaczonych celów prowadzona jest w oparciu o następujące założenia:
 - 3.1. Funkcja ochronna (zbieranie okazów muzealnych, ich porządkowanie i systematyzowanie).
 - 3.2. Funkcja edukacyjna i wychowawcza (tworzenie możliwości obcowania z eksponatem jako wartością poznawczą i estetyczną, popularyzowanie wiedzy historycznej, współpraca z instytucjami edukacyjnymi).
 - 3.3. Funkcja estetyczna (kształtowanie wrażliwości na piękno regionu).
 - 3.4. Funkcja naukowo-badawcza (prowadzenie lub wspieranie badań nad historią, tradycją i rozwojem turystyki górskiej, opracowanie i publikowanie materiałów źródłowych, wyników prac badawczych oraz współpraca z instytucjami naukowymi).
 - 3.5. Funkcja środowiskowa (integrowanie środowiska miłośników turystyki górskiej, wspieranie inicjatyw lokalnych dotyczących zagadnień związanych z górami poprzez budowanie tożsamości środowiskowej oraz działania współtwórcze, organizowanie spotkań, prelekcji i wydarzeń o charakterze kulturalnym).

4. W zależności od wielkości i zakresu prowadzonej działalności wprowadza się dwie kategorie Ośrodka:
 - 4.1. Kategoria I – powołany Ośrodek spełnia wymagania czterech wybranych funkcji wymienionych w par. 2. pkt 2.
 - 4.2. Kategoria II – powołany Ośrodek spełnia wymagania dwóch wybranych funkcji wymienionych w par. 2. pkt 2.
 - 4.3. Spełnienie funkcji ochronnej jest obligatoryjne dla wszystkich Ośrodków.
 - 4.4. Na wniosek KTG ZG PTTK, Prezydium Zarządu Głównego PTTK podejmuje uchwałę o podniesieniu lub obniżeniu kategorii Ośrodka.
5. Zgromadzone eksponaty są udostępniane zwiedzającym na wystawach stałych lub czasowych, natomiast pozostałe eksponaty przechowywane są w specjalnie do tego celu przystosowanych warunkach.
6. Ośrodek funkcjonuje na podstawie odrębnego porozumienia zawartego pomiędzy jednostką organizacyjną PTTK, Zarządem Głównym PTTK oraz KTG ZG PTTK, w którym określone są zasady organizacyjne, finansowe oraz merytoryczne każdej ze stron porozumienia.
7. Powołanie Ośrodka następuje na wniosek KTG ZG PTTK na zasadach ujętych w uchwale Prezydium ZG PTTK regulującej powstawanie i funkcjonowanie Ośrodków.

§3

Celem działania Ośrodków Historii Turystyki Górskiej jest:

1. Gromadzenie, zabezpieczanie i zachowanie dla przyszłych pokoleń dokumentów, dowodów działalności i rozwoju turystyki górskiej na terenie objętym opieką i zasięgiem terytorialnym Ośrodka.
2. Szerzenie kultury turystyki górskiej na obszarach objętych działalnością Ośrodka we wszystkich możliwych formach, w tym:
 - 2.1. Pozyskiwanie, zabezpieczenie i konserwacja pamiątek, dokumentów związanych z historią turystyki górskiej i krajoznawstwem.
 - 2.2. Propagowanie tradycji turystyki górskiej poprzez stałą ekspozycję w izbach muzealnych ośrodka oraz przez prowadzenie bieżącej rejestracji faktów i wydarzeń historycznych związanych z turystyką górską np. w formie kroniki historycznej.
3. Szerzenie wiedzy o górach i udostępnianie informacji turystycznej w zakresie potrzeb turystyki kwalifikowanej w górach.
4. Utrzymywanie współpracy z Oddziałem PTTK, na terenie którego działa Ośrodek.
5. Propagowanie piękna gór oraz promowanie działalności innych Ośrodków w Polsce.
6. Organizowanie i prowadzenie badań turystyczno-krajoznawczych na danym terenie oraz opracowywanie wniosków z tych badań dla potrzeb władz statutowych i organizacyjnych PTTK.
7. Skupianie wokół Ośrodka aktywu turystyki górskiej i inspirowanie jego działalności.
8. Prowadzenie działalności publicystycznej, szkoleniowej i wydawniczej.
9. Upowszechnianie i popularyzowanie zdobywania Górskiej Odznaki Turystycznej PTTK.

II. Organizacja pracy Ośrodka

§4

Ośrodkiem, który został powołany do działania w oparciu o majątek PTTK kieruje Kustosz mianowany i odwoływany przez Sekretarza Generalnego ZG PTTK na wniosek KTG ZG PTTK. Funkcja ta pełniona jest społecznie w formie wolontariatu. Ośrodkiem, który został powołany do działania w oparciu o majątek oddziału PTTK kieruje Kustosz powołany i odwoływany przez zarząd oddziału po zasięgnięciu opinii KTG ZG PTTK.

§5

Kustosz organizuje pracę Ośrodka samodzielnie lub z powołanymi przez siebie społecznymi współpracownikami oraz mianowanymi przewodnikami po Muzeum Ośrodka, koniecznymi do jego bieżącej obsługi. Orowadzanie po ekspozycji prowadzą przewodnicy posiadający odpowiednią wiedzę i przygotowanie do prezentacji zbiorów Ośrodka. Kustosz prowadzi wykaz przewodników dopuszczonych do oprowadzania po ekspozycji.

§6

W ramach organizacji struktury Ośrodka na wniosek Kustosza lub KTG ZG PTTK możliwe jest powołanie Wicekustosza lub Wicekustoszy w liczbie nie większej niż 2 osoby. Powołanie i odwoływanie Wicekustosza wymaga uchwały KTG ZG PTTK.

§7

Kustosz zobowiązany jest do sporządzania następujących dokumentów związanych z funkcjonowaniem Ośrodka:

1. Prowadzenia i aktualizowania na bieżąco ewidencji zgromadzonych zbiorów. Kustosz ma obowiązek uczestniczyć w przeprowadzanych przez właściciela zasobów Ośrodka spisach inwentaryzacyjnych zgromadzonych zbiorów oraz innych składników majątkowych. Udzielać pisemnych wyjaśnień w zakresie różnic inwentaryzacyjnych w spisanych zasobach.
2. Określania potrzeb finansowych związanych z funkcjonowaniem Ośrodka i koniecznymi zadaniami remontowymi zgodnie z wytycznymi jednostki organizacyjnej PTTK zarządzającej obiektem, w którym ma siedzibę Ośrodek.
3. Opracowania rocznego sprawozdania z działalności na dzień 31 grudnia danego roku, z terminem przekazania go do KTG ZG PTTK do 31 stycznia roku następnego.
4. Aktualizowania listy społecznych współpracowników i przewodników po Muzeum Ośrodka oraz przekazywania jej w dorocznym sprawozdaniu z działalności.
5. Przygotowania planu pracy wraz z propozycją harmonogramu udostępniania zbiorów na kolejny rok działalności, z terminem przekazania go do KTG ZG PTTK do 15 grudnia bieżącego roku.
6. Prowadzenia na bieżąco wraz z powołaną społeczną kadrą książki dyżurów.
7. Współpracy z jednostką organizacyjną będącą właścicielem w zakresie organizacji prac remontowych oraz działań wynikających z wymogów prawa budowlanego w budynkach i budowlach, w których ulokowany jest Ośrodek.

§8

Kustosz może rozszerzyć swoją działalność programową poprzez powołanie Rady Ośrodka.

1. Skład Rady Ośrodka oraz jej Przewodniczącego zatwierdza uchwałą KTG ZG PTTK na wniosek Kustosza. Rada Ośrodka może działać w oparciu o wyłonione z jej składu zespoły.

2. Zebrania Rady Ośrodka odbywają się według potrzeb ustalonych przez Przewodniczącego Rady Ośrodka. Wszystkie zebrania są protokołowane. Za organizację zebrań oraz ich dokumentację odpowiedzialny jest Sekretarz Rady. Kopie protokołów z zebrań Rady Ośrodka przekazywane są do KTG ZG PTTK.
3. Rada Ośrodka w przypadku niewłaściwego działania może być zawieszona lub rozwiązana uchwałą KTG ZG PTTK na wniosek Kustosza lub w trybie natychmiastowym na podstawie kontroli działalności Ośrodka, przeprowadzonej przez komisję delegowaną przez KTG ZG PTTK, a w sprawach finansowych przez jednostkę organizacyjną zarządzającą Ośrodkiem.

§9

Za prawidłową działalność Rady Ośrodka odpowiedzialny jest Kustosz. W zakresie pracy Rady i zespołów tematycznych Ośrodka – Kustosz posiada głos decydujący.

§10

Na wniosek Kustosza lub KTG ZG PTTK, dla osób szczególnie zasłużonych na rzecz Ośrodka, KTG ZG PTTK może nadać tytuł Honorowego Kustosza.

III. Przepisy końcowe

§11

Regulamin niniejszy został zatwierdzony uchwałą KTG ZG PTTK nr 51/XXI/2025 z dnia 28 listopada i obowiązuje od dnia zatwierdzenia. Jednocześnie traci moc regulamin uchwalony na posiedzeniu Podkomisji Kultury i Historii Turystyki Górskiej KTG ZG PTTK w dniu 11 listopada 1994 r. (protokół nr 34/2/94).